

לא רק הנדסאיות!

מסע גדוש דילמות בעקבות עולם
התעסוקה של נשים חרדיות

גם הן שולמניות

הן הבוסיות ועל פיהן יישק דבר, אבל בעסק הקטנטן שלהן והכמעט קורס
המשמעות היא בעיקר עול תקציבי מאיים, אה, והחובה להעניק את מירב
הזכויות לעובדות השכירות- גם היא על גבן השחוח. עובדות עצמאיות
חרדיות מרימות דגל מחאה של 'שולמניות' שאין להן מאיפה לשלם |
מקטרות על הבוסית? חכו עד שתקראו

// רינה זילבר

לרעה לעומת שכירים. נתחיל מהקטנות,
הפיסטוקים, מה שנקרא. ימי חופשה הם
לא מותרות אצל שכירים. אצל עצמאיים הם
לוקסוס של ממש. עצמאי שמרגיש שחוק עד
אימה יתכבד וישלם את ימי החופשה מכיסו.
לשכיר ישנם ימי חופשה בתשלום? אז מה. אתה
עצמאי, ושב בשקט במשרד. ואם אפשר, אז בלי
כוס קפה. אותה תשאיר לשכיר, בבקשה. זה לא
העסק שלו, הרי. הוא לא דואג מאיפה לשלם
משכורות בראשון לחודש. אז הוא יכול לנוח

והשם הזה **קוראים להם השולמנים.**

ש מ ק ו ר ו
בביטוי הארכאי 'שולמן' ישלם' מייצג תנועה
חברתית שהולכת וצומחת בחודשים האחרונים
באופן מבהיל. תנועת המחאה שלהם החלה רק
לפני שלושה חודשים, וכבר יש להם למעלה
ממאה אלף מצטרפים שתומכים בהם ובמה שיש
להם לומר.

ויש להם מה לומר.
לטענתם, עצמאיים במדינת ישראל מופלים

ולפטפט.

חלית? עכשיו תקנא בעובד בר המזל שלך. הוא מקבל ממך תשלום על ימי מחלה, אבל אתה אינך זכאי להטבה כלשהי. קח אקמול ובוא למשרד עם חום, עם כאבי שרירים וערמת טישו. למעט מקרים חריגים בהם הביטוח הלאומי יתמוך בך בצמצום רב, ברוב המקרים אין לך זמן להיות חולה. אתה עצמאי, הרי.

הידעתם ששכירים זכאים לשבעת ימי אבלות בשכר למקרה של אבל מדרגה ראשונה? שאף אחד לעולם לא יתנסה, אבל עצמאים אינם מקבלים החזר כלשהו על ההפסדים משבוע של אבלות, כך שבנוסף על הכאב האישי, עליהם להתמודד גם עם הפסדים כלכליים.

הפערים הם עצומים בכל התחומים ממש. שכירים מקבלים פיצויים במקרה של פיטורים בעוד שעצמאי איננו מקבל שום תמיכה לאחר סגירת העסק, שכיר בעסק שנקלע לחדלות פירעון יקבל פיצויים מביטוח לאומי בעוד שעצמאי שפשט את הרגל לא יזכה לפיצוי כלשהו. הבנתן את הרעיון.

השולמנים טוענים שמטרתם היא להיות גוף בלתי מפלגתי שיפעל למחאה וללחץ על הרשויות השונות על מנת להשוות את תנאיהם של העצמאיים לאלו של השכירים. ימים יגידו אם תצליח המחאה לשנות משהו בשטח, אבל בינתיים יצאנו לבדוק איך נראות השולמניות שלנו, כלומר, העצמאיות החרדיות.

וחכו לסוף הכתבה. עו"ד מנוחה בקרמן עוד תנפץ כמה אקסיומות עליהן בונים השולמנים את המחאה שלהם.

מתחילת סדרת הכתבות ועד הנה, הקפנו את נושאי הלימודים והיצאה לעבודה של בנות הסמינרים. עכשיו אנחנו עושות פניית פרסה, ופונות אל מגוון נושאים מהותיים הקשורים אל אלה מתוכנו שנמצאות כבר עמוק בתוך עולם התעסוקה.

ברוכות הבאות לכל השולמניות החרדיות, ולאלה שמתלבטות אם כדאי להן להפוך

לאה בירנבוים:

"בחרתי להיות עצמאית! בוודאי. אפילו לא חשבתי אחרת. לעבוד במה שאני אוהבת, כמה שאני רוצה ומתי שנח לי. לא, אל תחשבי שאני עובדת שעתיים בשבוע על כורסה"

לשולמניות אי פעם.

את הבוסית הני קשוחה נשאת הבוסית של עצמך

עובדת עצמאית יכולה להיות גמישה בשעות? לא ממש. או שמה: ממש לא. האחריות, בסופו של דבר, מוטלת על הכתפיים שלה. השכירה יכולה להגיד שהיא לא מגיעה היום כי בת דודה של חמותה חיתנה את הנינה אתמול במטולה. תסתדרי לבד, בוסית. אני לא מגיעה היום ואחריי המבול.

הבוסית עצמה לא יכולה להסיר אחריות. העסק הוא היא והיא זה העסק. אמילי נגר-סטודיו לעיצוב הבית והעסק מתארת את האתגר התמידי של עצמאי שאינו יכול להתנער מאחריות גם בזמנים לחוצים ומאתגרים:

"כעצמאית אני עובדת ללא ספק יותר שעות משכירה, אבל מצד שני יש לי גמישות בשעות. דווקא היתרון הזה של גמישות בשעות עשוי להיות מאתגר לפעמים. עצמאית חייבת לדעת לנהל נכון את הזמן, לתמך בין העסק לבית, ובבתים כמו שלנו המבורכים בילדים ברוך ד' זו משימה מורכבת אפילו יותר.

נראה לאנשים מבחוץ שעצמאית יכולה

להיות ספונטנית, אבל ההיפך הוא הנכון. עלי לדעת זמן רב מראש על כל אירוע מתוכנן ולא משנה אם זו מסיבה או אספת הורים. השנה אמרה הבת שלי למורה לפני אספת הורים: "המורה, תוכלי לרשום את אמא שלי ראשונה בשעה שבע בערב? היא צריכה להגיע אחר כך ללקוחות". המורה סיפרה לי זאת בהתפעלות אחר כך: 'איזו מתוקה! איך היא יודעת להתחשב באילוצי העבודה שלך!'

נקודה נוספת ומשמעותית הנוגעת ללוח הזמנים של עצמאית: נושא ההיעדרות מעבודה כמעט אינו קיים כשאת עצמאית. קרה לא פעם שילד התעורר עם חום, ואז נכנסתי לדילמה לא פשוטה. ביום שבו אני אמורה להיות במשרד הילד נשאר אתי וזה בסדר. אבל אם נקבעה לי פגישה עם לקוח או לטיפול בהיתרי בנייה מול העירייה-העניין הופך להיות מורכב יותר. אני לא יכולה להגיד לבוסית שאני לא באה. אני הרי הבוסית של עצמי... גם לבטל פגישה לא בא בחשבון. כבר הבטחתי פגישה ללקוחות או הנפקת תשובה מול וועדה, ועלי לעמוד בהתחייבויות שלי. כך קרה שנתתי לילד אקמול ויצאנו ביחד לדרך. בעירייה סידרה לו אחת העובדות מקום לשבת ולצייר, ואני טיפלתי במשימות בהצלחה.

כמו שאמרתי, עובדת עצמאית כמעט לא יכולה לקחת חופשות כי כל האחריות מונחת על הכתפיים שלה, ובערבי חג או בזמני חופשה כשכולם בבית זה בהחלט מאתגר.

היה מקרה של לקוח שלאחר שכבר עיצבתי את הבית שלו, התגלתה תקלה טכנית שלא קשורה אלי, תוך כדי העבודות בשטח. בעקבות זאת הייתי צריכה לשנות את כל התוכניות. היה ערב חג לחוץ מאוד, אבל גנזתי את כל רשימות האפיה והבישולים, וקניתי הכל מוכן כדי שאוכל לעבוד ושהתוכניות יהיו מוכנות בזמן לשביעות רצון הלקוח והקבלן.

לפני לידות זכאיות שכירות לתשלום על זמני המעקב הרפואי, אבל עצמאית לא

השנה הדוהר שממש לא התחשב במחלתי? דוגמא נוספת- הבחירות שנכפו עלינו פעם אחר פעם השנה היו יותר מדי לכל הדעות. אני חושבת שעצמאים נפגעו ביותר, כי אני לא שכירה שעזבה את העבודה והלכה לחגוג קצת עם הילדים על חשבון המדינה. לקחתי אותם אלי לעבודה- קרי: הם חגגו איתי בבית, מקום העבודה השקט מבקרים נעדרו בחירות וחגיגות. כך הלך לי עוד יום עבודה וקטע את הרצף.

גם ההטבות שניתנות לעצמאים ניתנות אחרת ממה שהן ניתנות לשכירים בצורה שמייצרת לפעמים כאבי ראש מיותרים וטרח רבה כמו מענק עבודה, הפרשות ביטוח לאומי ומס הכנסה. אין תלוש עבודה קבוע ומסודר ומצד שני יש גביות שנעשות מראש ואחרי הגשת הדו"ח נעשות התאמות. אחרי שנה פתאום אני נדרשת לשלם יתרת חוב על השנה החולפת בסכום לא מבוטל. אבל זוהי בחירה שהרבה צדדים לה, רק דבר אחד שאולי זה המקום להזכיר: לקוחות שפונים לקבל שירות מעסק אנא זכרו שמאחורי ה'עסק' עומד בן אדם שרוצה לתת שירות ומעוניין שתהיו מרוצים ויכולותיו הם כמוכם בדיוק במסגרת הזמן והנתונים".

כמה ייכנס באחד בחודש? מי יודע? שכירה יודעת בדיוק כמה נכנס לה לחשבון הבנק בראשון לחודש. העצמאית תסמן בלוח השנה סימן שאלה גדול ותגיד לד' שרק הוא יודע מאיפה בדיוק היא אמורה לשלם את המשכנתא החודש. זו וגם זו תלויה ברחמיו וחסדיו של בורא עולם, אבל השנייה מודעת לזה באופן מוחשי יותר.

חיה ברנדויין- יועצת ומלווה ברכישת דירות להשקעה:

אל תחשבי שאני עובדת שעתיים בשבוע על כורסה. כבעלת המותג 'פורמיום' אני מעצבת ומייצרת תחפושות איכות למוסדות, ומסתבר שלא ממש מעניין אותך כמה עבודה זה דורש רק אספר לך שאני מתחילה לעבוד על הקטלוג של תש"פ ממוצאי פסח תשע"ט!

אני מודה לד' על הפרנסה שנותן לי בדרך זו. היתרונות בעיניי רבים. אני בעלת העסק. מייצרת, מתכננת, מציבה יעדים ולוח זמנים, וגם לוקחת בחשבון את החורים בלי לתת דו"ח ולהתחנן על נפשי על כל שמחה משפחתית או מחלת ילד שיהיו בריאים.

אופס, זו נקודה מתקילה... זהו בדיוק הקושי בלהיות עצמאית. ככזו, אני חייבת להציב יעדים ולתכנן לוח זמנים. אין לי בוסית שדורשת דו"ח ולא מאפשרת לי להשתתף בכל שמחה משפחתית או מחלת ילד. ואת הזמן הזה שבורח לי בכל ההזדמנויות הללו- מי ישלים?

אני חייבת להיות עם משמעת עצמית חזקה מאד. לעמוד ביעדים, למלא את הלוח במשימות שהושלמו כהלכה, וכל זה עדיין בסדר, אבל כשמגיעים החורים הבלתי צפויים- שם אני לפעמים ממש נפגעת. התאשפזתי פעם לכמה ימים מסיבות אישיות בעונת עבודה בוערת יצאתי אחרי כמה ימים ברוך ד' בריאה ושלמה ועם חור גדול בעבודה שאף אחד לא טרח למלא. עצמאית אמרנו... בקבלה שאלו אותי: צריכה אישור מחלה? ובלי להמתין לתשובה הנפיקו לי מסמך כזה.

החזקתי אותו ביד ותהיתי קצת במרירות למי בדיוק להגיש אותו. למכונת התפירה? לערמות הבדים החצי גזורים שלא התקדמו במילימטר? למתפרות, לספקים? ללוח

תקבל את כל ההטבות האלו. אלו שעות שאני משלימה בערב וכשאין ברירה- אחר הצהריים על חשבון השעות שלי עם הילדים. משתדלת כמובן שזה לא יקרה, זה זמן האיכות שלנו יחד, אבל לפעמים אין ברירה.

לפני לידה אני גם עושה מאמצים חודשים קודם כדי לנקות שולחן ולא להשאיר דברים פתוחים בעסק. משמעות הדבר היא גם הימנעות מקבלת עבודות חדשות, מה שללא ספק משפיע כלכלית. אחרי הלידה יש לי אמנם חופשת לידה, אבל בפועל אי אפשר להתנתק לגמרי מהעסק. אני חייבת להיות בקשר עם המשרד לשאלות והנחיות, וזה שונה מאוד משכירה ששוכחת ממקום עבודתה משך כל חופשת הלידה.

כאשת אברך שברוך ד' זוכה להיות השליחה להבאת הפרנסה הביתה, היותי עצמאית דורשת ממני התחזקות מתמדת באמונה וביטחון שד' זן ומפרנס והכל ממנו יתברך. וברוך ד' אני עצמאית כבר שנים רבות ורואה בחוש איך הכל מנוהל ומוזרם בהשגחה פרטית מדויקת!

מכונת התפירה לא מקבלת אישורי מחלה

עצמאית לא תראה את אישור המחלה לחשבון הבנק שלה וגם לא למחשב, למטבח התעשייתי או למכונת התפירה המושבתת. מחלה היא, מסתבר, אחד האתגרים המאתגרים בהחלט של הנשים העצמאיות שרק נראות חופשיות ומאושרות. לאה בירנבוים בעלת המותג "פורמיום" משתפת:

"בחרתי להיות עצמאית! בוודאי. אפילו לא חשבת אחרת. לעבוד כמה שאני אוהבת, כמה שאני רוצה ומתי שנח לי. לא,

אופס, זו נקודה מתקילה... זהו בדיוק הקושי בלהיות עצמאית. ככזו, אני חייבת להציב יעדים ולתכנן לוח זמנים. אין לי בוסית שדורשת דו"ח ולא מאפשרת לי להשתתף בכל שמחה משפחתית או מחלת ילד. ואת הזמן הזה שבורח לי בכל ההזדמנויות הללו- מי ישלים?

“
דעי מה שתשיבי
לעצמך
שו"ת משרד:
אישי חינוך עונים
לשאלות עובדות

לא פטור הרב יגר

שאלה: האם מותר לעובד לגרום למעביד לפטר אותו על מנת שיהיה זכאי לפיטורין? יש לציין שעובד שיעזוב מעצמו לא יהיה זכאי לפיצויים.

מעניין לעניין באותו עניין: האם מותר למעסיק להציק לעובד על מנת שיתפטר מעצמו?
תשובת הגאון רבי שמואל ייגר שליט"א דיין בבית הדין שערי המשפט- בית הוראה לדיני ממונות בירושלים ובנתניה: "ככלל, עובד, כל זמן שהוא עובד אצל המעביד שלו, הוא צריך לעבוד כפי הוראות המעביד, במידה וההוראות לא מתאימים לו, הוא רשאי להתפטר - במידה ולא הותנה אתו אחרת. ולכן אסור לעובד לעבוד פחות או לא לבצע הוראה כלשהי מהוראות המעביד כדי שהמעביד יפטר אותו, אולם, אם העובד מבצע את הוראות המעביד, אלא שהוא לא מבצע דברים אחרים שאין לו חובה, כגון אינו מתנדב להישאר שעות נוספות [במקרה שאין חובה כזו], וכדומה, אין בכך כל בעיה, למרות העובדה שמטרת העובד בזה הוא, שהמעביד יפטר אותו וייתן לו פיצויים. כמו כן לגבי המעביד, אסור להציק לעובד כדי שיתפטר מעצמו, כמו כן, אסור למעביד להתעמר ולהעביד אותו יותר קשה, ושלא לפי מה שסוכם אתו, כדי שיתפטר.

אולם, כמובן שהמעביד רשאי לדרוש מהעובד דרישות שהן במסגרת תפקידו של העובד, על אף שלא תמיד הוא מבקש ממנו, גם אם מטרתו היא לגרום לעובד להתפטר מעצמו".

לאה בירנבוים:

"שכירה יודעת בדיוק כמה נכנס לה לחשבון הבנק בראשון לחודש. העצמאית תסמן בלוח השנה סימן שאלה גדול ותגיד לד' שרק הוא יודע מאיפה בדיוק היא אמורה לשלם את המשכנתא החודש. זו וגם זו תלויה ברחמיו וחסדיו של בורא עולם, אבל השנייה מודעת לזה באופן מוחשי יותר"

בנושא הפנסיה- כשעבדתי בסמינר התרגלתי שהמעסיק דואג לפנסיה שלי. הוא מפריש אוטומטית מהתלוש, ויותר מכך, הוא מכפיל את ההפרשה. נניח שמהתלוש שלי קוזזו 400 שקלים לפנסיה, המעסיק הפריש כפול מזה. עוד 800 ש"ח כל חודש. זה היה נחמד מאוד מאוד.

כשהפכתי לעצמאית, בכלל לא חשבתי על הפנסיה. רק לשרוד את החודש. למזלי, המדינה התערבה ומחייבת את העצמאים להפריש לפנסיה. טוב, אז יש לי תוכנית פנסיה מסודרת. כי אני טיפוס מאוד מסודר וממושמע לחוק. אבל לומר לך שמצטברים

"הקושי והיופי בלהיות עצמאית חרדית. נתחיל מהקושי הרגשי הגדול ביותר: חוסר הוודאות הכלכלית. את לעולם לא יודעת כמה תרוויחי בזמן הקרוב. אני באופן אישי הפכתי את התעסוקה שלי באופן דרמטי מרכזת חברתית במשך כעשרים שנה בסמינר מוביל בירושלים, עם תלוש משכורת מסודר וחדר מורות נהדר, אבל עם שחיקה איומה, הפכתי (מבחינה!) להיות עצמאית בתחום יעוץ ולווי ברכישת דירות להשקעה. הקשיים שלי לא נעלמו. הם התחלפו. בדיוק פגשת אותי לקראת סוף שנת המס. זה מעניין. בימים האחרונים עברתי לראות את הסיכומים השנתיים שלי וגיליתי משהו מדהים.

אני מדווחת כל חודשיים למע"מ. לכן כל חודשיים זה סוג של 'יום הדין'. היו דיווחים שהסתכמו במחצית מהמשכורת שהייתה לי בסמינר. והיו דיווחים שהסתכמו פי שניים וחצי ממה שהיה לי בעבר. עצמאית צריכה להתרגל לראות את התמונה השנתית הכללית, וזה לא קל. בפרט בחודשים שאת מרוויחה הרבה פחות. ובפרדוקס, עובדת יותר. בזכויות על פי חוק ביטוח לאומי- בשנה האחרונה נפלתי בחדר מדרגות, שברתי את הרגל ועברתי ניתוח לא קל. הגשתי בקשה לתביעה בביטוח לאומי על דמי פגיעה. הבקשה אושרה.

אבל- הם מקזזים על פי חוק, רק לעצמאים, משום מה. 12 ימים מתוך 91 יום שכל האוכלוסייה מקבלת. אצלי זה התבטא בסכום משמעותי שקוזז מדמי הפגיעה, בדיוק בתקופה בה לא יכולתי לעבוד. זה היה מאכזב.

בדמי לידה אין הבדל, להיפך- הפרוצדורה יותר קלה. הם מעבירים אוטומטית דמי לידה עם קבלת הדיווח על הלידה. מהר וקל. לא צריך לבקש מהמעסיק את הניירת להגשת התביעה לדמי לידה. מיותר לומר, כמה חשוב לפתוח במועד תיק במס הכנסה, בביטוח לאומי ולעוסק מורשה גם במע"מ. חברה יקרה סיפרה לי נעעך, שהיא פתחה את התיק מדי מאוחר.

גם שילמה לביטוח לאומי, וגם לא קיבלה דמי לידה! כי הדיווח היה מאוחר מידי. ומה קרה לה? גם לא יכלה לעבוד, וגם לא הייתה לה הכנסה בתקופה הזו. המצב הלחוץ הזה חייב אותה לחזור לעבודה אחרי חודש מהלידה. חלשה וזרוקה. זה היה ניסיון קשה.

כשאת מדווחת במועד והכל חוקי ומסודר, יש לך חופשת לידה מלאה כמו כל האוכלוסייה.

קום

ניין ההכשרה
 : האם אתן מכירות
 ישים? האם יש מקום
 י הנחיות ברורות מה
 פה והדרכה? המקום
 ורה זה כשממלאה
 בית ספר חדש. היא
 ועה או שתיים או
 מי שיקבל את פניה.
 בהפסקה, תשב
 ד לא הציג אותה
 ות. אולי יתמזל מזלה
 ושאל אותה מי היא.
 של ממלאות המקום
 מקומות שמקבלים
 ק רחב, אבל לא תמיד
 מנהלת הורתה לשים

אותה בעדיפות ראשונה למילויי מקום יומיים
 או שמרוצים ממנה וממה.
 היא אינה יכולה לתכנן את היום הבא. רק
 צריכה להיות זמינה למתי שיקראו לה
 ולהודות ולקבל בכניעה כל בדל שעה
 שנותנים לה ללמד. יתכן שהמנהלת אפילו
 לא יודעת את שמה.
 ונקודה נוספת- האם משהו בדק כמה שנים
 בממוצע לוקח עד שממלאה מקום זוכה
 לתקן? לרוב כבר יש לה שניים שלושה ילדים
 לפרנס והשעות הבודדות שהיא זוכה לקבל
 בתקן הן לעג לרש. עד שישלימו לה משרה
 כבר ילבינו שערותיה, האם זה פלא שבסוף
 תמצאו אותה נוטשת ופונה להיות מתכנתת
 בכירה ומוצלחת. אם כך ימשיך המצב, מי
 תרצה להיות המורה של בנותינו?
 י.ט."

אשריהן

תגובה לכתבה 3 בנושא העיסוק- לא רק
 הנדסאיות

"הייתה שם תגובה של מישהי שמתלוננת
 שאם היא גנת אז יש לה בעיה בשידוכים כי
 אנשים מעוניינים במישהי במשכורת גבוהה
 שמעסקת במחשבים וכו'.
 אני רוצה למסור לאותה אחת, ואולי זו
 השקפה של עוד כמה, שכאמא שמחפשת
 שידוך לבנים- אחת הבדיקות הכי חשובות
 שלי הייתה שהכלה לא עוסקת בשום מקצוע
 שקשור למחשבים, ואני יודעת שגם בחורות
 יציבות שהלכו נגד הזרם, ובדוקא בחרו
 במקצוע שאין בו עיסוק במחשבים!!!
 אשריהן! ושירבו כמותן בישראל! עם
 קדושים! והקב"ה מזווג זיווגים!
 אמא מהצפון"

מצטברים כשכירה? זו
 : את המינימום על פי
 ב מאד מאד. אני עדין
 יות ברוך ד'. במקום
 סכומים מכובדים,
 ל"ן. זה המקצוע שלי.
 ל"ן האישיות שלי, הן
 ויעבדו כרגע עשרים
 זיו בעזרת ד' כהכנסה
 ד' להוריש את הדירה
 זיה שרק הפנסיונרים
 ישיהם. לא זה המקום
 ות זה ומה השיקולים
 לט זה המקום לעורר
 נייעצות אישית עם
 עץ נדל"ן, לבדוק את
 החליט מה מהן מתאים
 מות- איזה חגיגה זו
 צאת לשנת שבתון. את
 זה, מגדלת את הילדים
 מהמשכורת.
 אה לצמיחת. עצוב..."
 שיים יותר.

בסמינר היו עורכים פעם בשנה ימי עיון
 למורות באווירת נופש. את זה אין לי היום.
 אין לי חדר מורות כה נעים, חברתי,
 באווירה חינוכית, ידידותית, בהרגשת
 העוצמה של שליחות חינוכית. למען
 האמת, זה הכי חסר לי מהכול!
 כי בכל הקשור לכסף, אני מאמינה
 באמונה שלימה, שהכול נקבע בראש
 השנה. וד' יודע על ההוצאות של מע"מ,
 מס הכנסה, ביטוח לאומי, פנסיה, קרן
 השתלמות ולוקח הכול בחשבון. זה יותר
 ענין של הרגל לחשוב אחרת ממה שהורגלת
 עשרים שנה.
 אבל מבחינה חברתית, כשיש לך חברה
 טובה במקום העבודה כשכירה, זה אוצר!
 אני מנסה לתת לעצמי מענה של
 השתתפות בקבוצות נטוורקינג של בעלות
 עסקים כמוני. זה נותן מענה חלקי. בהחלט.
 אבל רוב הזמן אני חיה בבדידות מזהרת.
 או בעבודה מול המחשב, או בפגישות עם
 לקוחות או עם הילדים. החלק הזה נשאר
 חסר. ובעזרת ד' עוד תמצא הדרך למלא
 אותו. (יש לי חלום להיות מנהלת חינוכית
 בבית ספר. מי יודע?)
 למען ההגינות אני חייבת לציין שתי
 תועלות עיקריות שיש לי כעצמאית:
 קודם כל, אני הרבה יותר זמינה לבית

ולילדים. בעלי אברך ויש לנו ברוך ד'
 תשעה ילדים.
 ואני זוכה לשלוח אותם בבוקר, לקבל
 אותם בצהריים, להיות איתם הרבה יותר
 שעות ממה שהיה כשעבדתי כשכירה. בזה
 אני מרגישה הרבה יותר שלוה של איוון
 בין בית לעבודה ממה שהיה לי בעבר.
 שנית, זו הנקודה העיקרית בכל הסיפור-
 הקשר שלי עם הקב"ה התחזק! מאד!
 תמיד התפללתי כמובן, אבל התפילות
 שלי היום באות ממקום הרבה יותר נשען.
 הרבה יותר מרים עיניים לשמים ומבקש
 מד' בפשטות- תן לנו פרנסה.
 בלי שליחים בדרך. זה עצום. ההרגשה
 שלי היא של קירבת אלוקים כה גדולה,
 שלא חוויתי כמוה כשהייתי עצמאית,
 ואיכות החיים הרוחנית שלי עלתה פלאים
 בזכות התלות הזו.
 לסיום, שמעתי מהרה"צ אלימלך בידרמן
 שליט"א ווארט יפה, על יעקב אבינו שלבן
 הרשע ביקש לתת לו משכורת קבועה, אך
 הוא סרב.
 למה? כי הוא רצה להרגיש שרק ד' שולח
 לו את הכסף. לא לבן.
 הוא התפרנס ישירות מידיו של הקב"ה
 דרך העקודים- נקודים- טלואים.
 הרגשת התלות הזו היא כה חזקה, כה

נ

סוחבים את השכירים על גבנו השחוח

אז תכל'ס, השולמנים צודקים או לא? ספוילר כבר נתנו בראשית הכתבה. כי מצטערים לאכזב אתכם, אבל עו"ד מנוחה בקרמן טוענת שהנחות הבסיס שעליהן מושתתת המחאה צריכות לשנות כיוון. וכן, יש מקום לשינוי ביחס המדינה לעצמאיים בכלל ולמעסיקים בפרט:

"המאבק של ה'שולמנים' מתחיל בנקודה שכלל אינה נכונה. אנו זקוקים כאן לטיפול שורש אמיתי ועמוק. קודם כל נבהיר, שמגיע לשכירים הטבות, ובעיקר מגיעות הטבות לשכירות. צריכים לשלם להן דמי מחלה כשהן חולות או הוריהן או ילדיהן, צריכים לשלם להן כאשר הן לפני לידה לבדיקות אחת לחודש, שתיים לחודש, שלוש פעמים בשבוע, כל מה שנצרך, כמובן לתת חופשות והבראות ומה שיותר - יותר בריא. אבל למה כל זאת צריכים להגיע על הכתפיים השחוחות של המעסיק? עם כל הכבוד למה מגיע לו 'קנסות' בגלל שהעובדת היא לפני לידה.

יש אקסיומה מגובשת שלכל מעסיק יש די והותר כספים ולא יזיק שיתנו לעובדים. ומה הסיבה ש-80% מעסקים שנפתחים בכל שנה נסגרים? ומה הסיבה שעצמאים הרבה מאד פעמים מוצאים את עצמם על פת לחם? הרבה מזה אפשר ליחס לחוקים שמחייבים אותם לשלם כל כך הרבה תוספות לשכירים. משכך, צריכים אכן לתת הטבות, אבל על חשבון המדינה, הביטוח לאומי. כשם שמשלמים את חופשת הלידה, שהביטוח לאומי ישלם את הבדיקות לפני לידה, את המחלות, את ההבראות את הכל הכל. המדינה רוצה להיות סוציאליסטית, מקסים, אבל על חשבונה ולא על חשבון המעסיק. כל ההטבות שיהיו על חשבון המדינה, ועל הדרך מובן שגם העצמאי יקבל אותן בדיוק כפי שהשכיר מקבל.

המאבק עכשיו הוא מגוחך, כי מי משלם לשכירים? המעביד, אז מה הוא רוצה לשלם לעצמו? תתכבד המדינה ותשלם לכלל האזרחים את כל ההטבות שהיא רוצה לתת להן, ואולי המשק יפרח יותר."

נ

מתוקה. זה הופך את החיים שלנו לבעלי קשר משמעותי עם אבינו שבשמים".

אחריות. כמה אחריות!

להיות עצמאיות זה לעבוד לבד. לספוג את כל מה שכרוך בכך לבד-לבד-לבד. איך אמרה חיה ברנדווין? בדידות מזהרת. אם שכיר יכול להפיל קצת תיקים על הקולגות ובמקרה הפחות טוב- על הבוס, הבוס עצמו לא יכול לזרוק שום דבר על אף אחד.

באנגלית אומרים: 'מיינד יור און ביזנס' ומתכוונים לכך שכל אחד יתעסק עם התיקים שלו ולא ידחוף את האף למקומות שלא שייכים לו, אבל אצל עצמאי זה מתפרש באופן המילולי ביותר: תדאג טוב-טוב לביזנס שלך, כי אם אתה לא תעשה את זה לא יהיה מי שיעשה את זה במקומך. שרה שילוני מעצבת אלבומים דיגיטליים: "כולן מדברות על להיות עצמאיות, אבל לא באמת מוכנות לאתגרים שבדרך.

אז נכון שזה נחמד להיות אמא וגם להרוויח משכורת מבלי לצאת הרבה מהבית.

אבל אם נדייק זה לא באמת ככה, כי להיות עצמאי זה במלוא מובן המילה לעשות הכל לבד.

בשלבים התחלתיים זה אומר להיות המזכירה, מנהלת החשבונות, המנהלת. הכל בעצמך! וזה בעצמו אתגר לא קל, כי העבודה צריכה לתקתק כדי שגם הכסף בסופו של יום יכנס לחשבון הבנק.

אם נדבר על הפן הרגשי- כמה חסיונות צריך. לא להיפגע מהערות של לקוחות, מתגובות לא ראויות שאולי גם לא מגיעות לך. לא להחסיר אפילו יום אחד בעבודה כי זה הרי משקף את התוצאות בסוף החודש. והכי הכי לא להתיימש. להיות תמיד חזקים להטעין את עצמינו כל הזמן באנרגיות חיוביות

כדי לרצות גם את כולם בסוף, להיות אחראים במעשינו, והכל תמיד עם חיוך על הפנים!! ואני מעלה את כל זה כי גם אני, אמא ומנהלת עסק לעיצוב אלבומים דיגיטליים, עובדת כיום עם טובי הצלמים בארץ ובעולם כבר כמעט שנתיים.

בעבר הייתי שכירה, וגם שכירה זה לא תמיד קל. יש מישהו שעומד לך על הראש ואת צריכה לתת את הדו"ח היומי שלך. אבל כשאת חוזרת לבית, את מנותקת. סיימנו עוד יום עבודה, והלאה ליום הבא וחוזר חלילה. יש תקופות נחמדיות, יש תקופות שגרה ושעמום.

אבל כשיום אחד קמתי ואזרתי אומץ

"אז קודם כל נאמין בעצמינו, שיש לנו פוטנציאל, ביכולות שלנו ובמה שאנחנו יכולים לתת לעולם!"

לומר לעצמי שאני מהיום עצמאית! אף אחד לא סיפר לי מה יהיה לי בעסק. איזה אתגרים יהיו לי, כמה אצטרך להשקיע על מנת שיבואו עוד לקוחות. כאן הרגשתי שאני במבחן החיים!

נכון. להתחלה אין חופשות, אין רגעים שאת אומרת לעצמך שאין לך כוח לעבוד. כי זה דורש רצינות ואחריות! באופי שלי, כשאני עושה משהו, יוצרת וכו', אני שמה את כל כולי.

משקיעה שבסופו של דבר ייצא מושלם, וזה הדגש החזק במוצר שלי. כי אני אוהבת את המוצר שלי ועושה הכול שיצא מושלם, אז מבחינתי קושי בלהיות עצמאי הוא אתגר.

כי בסופו של דבר אם אנחנו עולים על הגל ומנצחים את האתגר, אנחנו משיגים תוצאות הרבה יותר גדולות וזה מוכח! אז קודם כל נאמין בעצמינו, שיש לנו פוטנציאל, ביכולות שלנו ובמה שאנחנו יכולים לתת לעולם!

והזורעים בדמעה קוצרים ברינה. עסק נבנה בדם, יזע ודמעות. אם נעשה את זה בצורה הטובה ביותר נקצור פירות משוכחים. מאחלת לכל העצמאיות שבינינו המון הצלחות."